

Deze practijk toont ons dagelijks, dat vakverenigingen en partijen niet meer in staat zijn om de belangen der arbeiders te behartigen, of te verdedigen. Dat komt, omdat zij niet meer als vroeger staan tegenover een ongeorganiseerde bourgeoisie, maar een ontzettend hechte en aaneengesloten, door het bank- en monopolie-kapitaal beheerschte, bezittende klasse tegenover zich vinden. In vergelijking daarmee is de partij en vakvereniging een dwerg, tegenover een reus. Daarbij zijn de organisatie-belangen der partij en vakvereniging zoo overheerschend geworden, dat alle krachten in dienst staan voor het eigen behoud. Zij zijn een onderdeel der kapitalistische maatschappij geworden.

Hun belangen staan direct tegenover de belangen der in die organisatie aanwezige leden. Desniettemin worden de arbeiders door de verscherpte uitbuiting genoodzaakt, hun naakte bestaan te verdedigen. En waar nu de organisaties niet in staat zijn dit te doen, worden de arbeiders gedwongen om hun lot in eigen handen te nemen en de strijd zelf te organiseeren en te leiden. Uit de aard der zaak gebeurt dit niet meer op de basis van hun politiek of economisch georganiseerd zijn, zooals dit met de partij of vakvereniging het geval was, maar op de basis van het verband waarin ze werken, het bedrijf. In zood'n strijd worden de politieke en vakverschillen doorbroken en komt de strijdeenheid tot stand, waardoor het klasse-karakter naar voren treedt. Het nemen van besluiten en organiseeren van de actie ligt nu niet meer in handen van een boven de arbeiders staand bureaucratisch bestuurs-apparaat, dat meestal zonder de arbeiders er in te kennen, met de vijand onderhandelt en konkelt, maar nemen de arbeiders zelf ter hand. Dit reeds is in wezen het practijk worden der revolutionaire theorie: De bevrijding der arbeiders moet het werk der arbeiders zelf zijn!

Dit is het wezen van het Communisme!

Het is duidelijk, dat het van karakter en de omvang der strijd afhangt, in hoeverre de pogingen der arbeiders om zelf hun strijd te organiseeren en leiden, voeren tot de omverwerping der dictatuur der bourgeoisie en de vestiging eener nieuwe maatschappij-orde waarin de arbeidersklasse de wetgevende en uitvoerende macht is. Het spreekt van zelf, dat wanneer een conflict uitbreekt, waarin de arbeiders ZELF hun strijd bepalen, die niet ondersteund wordt door de geheele arbeidersklasse, de nederlaag zeker is. Dan is deze strijd slechts een begin van KLASSE-EENHEID en HANDELEN, en nog geen volledige klasse-eenheid, ZONDER welke EENHEID geen overwinning mogelijk is!

De hierboven geschetste strijdvormen nu, traden voor het eerst in 1905, in de revolutionaire beweging in RUSLAND naar voren, waaraan ROSA LUKSEMBURG de naam van RADEN ontleende. Daarna hebben we in verschillende groote revolutionaire bewegingen, b.v. de RUSSISCHE revolutie in '17, in DUIJSCHLAND '18, de HONGAARSCHE en BEIERSCHE raden-republieken, deze nieuwe strijdvormen der arbeidersklasse zien ontstaan.

Uit deze practijk stellen we dus op marxistische gronden vast, dat de oude partij en vakverenigingsorganisaties hebben afgedaan als strijd-organisaties en bestreden moeten worden. Daartegenover propageeren we de raden-gedachten en vormen, die de revolutionaire practijk in de klassenstrijd ontstaan belichamen.

We besluiten met op een uitlating van Sneevliet te wijzen, in boven- genoemde vergadering gedaan, die getuigt van zijn brutaliteit. Om zijn conclusie t.a.v. het bankroet der IIIe Int. kracht bij te zetten, en om daarmee het verlaten door de Komintern van de Leninistische leer, zooals die door Lenin in de brochure "LINKSCHE STROOMING" is geformuleerd te bevestigen, beriep hij zich op Gorter, die reeds in '21 de tactiek der IIIe Int. bestreed! Wanneer men nu weet dat Gorter juist op grond van deze brochure de ondergang der Komintern voorspelde, en men bedenkt, dat de RSAP deze brochure als richtsnoer voor haar politiek gebruikt, dan pleit het beroep op Gorter niet voor Sn.'s politieke onderscheidingsvermogen. Tenzij hij Gorter's naam misbruikt!

P E R S D I E N S T
van de groep van
INTERNATIONALE COMMUNISTEN

ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN!

DE PRODUCTIE IN HANDEN DER BEDRIJFSORGANISATIE'S!

Negende Jaargang No: 7.

April 1936

No: 2.

T R O T Z K Y E N H E T I N T E R V I E W V A N S T A L I N .

De tweeslachtigheid van de RSAP.

In "De Nieuwe Fakkels" van 10 April 1936 komt onder het hoofd: "Stalin's verklaringen en bekentenissen - De buitenlandsche politiek" een artikel van Trotzky voor, waarin deze de politiek van de Sovjetunie "bestrijdt". We zeggen: "bestrijdt", tusschen aanhalingsteekens, want zooals we zullen zien komt de "bestrijding" van Trotzky neer op een bestrijding van zekere cynische uitlatingen van Stalin, terwijl hij het wezen van de zaak goedpraat.

In dit artikel van Trotzky - dat we naar we meenen wel kunnen beschouwen als te zijn in overeenstemming met het standpunt van de RSAP in zijn geheel - komt weer duidelijk de revolutionaire tweeslachtigheid van de Trotskystische beweging tot uiting. Het is dezelfde tweeslachtigheid die was op te merken in de houding van de RSAP tegenover het Italiaansch-Abessynisch "conflict", waar de RSAP eenerzijds de huichelachtige "vrede-politiek" van Engeland aan de kaak stelde en de leuze: "De vijand staat in eigen land" proclameerde, maar anderzijds de verdediging van de onafhankelijkheid van Abessynie propageerde. De RSAP wist heel goed, dat Abessynie slechts in naam onafhankelijk kon zijn, maar dat in werkelijkheid de strijd alleen ging om de vraag wie de Abessynsche boeren zou uitbuiten. Maar hoewel ze dat wist en ook openlijk uitsprak, propageerde ze toch de leus: "Handen af van Abessynie!" "Geen sancties van de Volkenbond, maar sancties van de arbeidersklasse!"

Op deze wijze hield de RSAP voortdurend twee ijzers in het vuur. Aan de eene kant was er de mogelijkheid, om, als de oorlog tot Abessynie beperkt bleef en niet naar Europa oversloeg, de revolutionaire reputatie te handhaven. Aan de andere kant was er de mogelijkheid om, als de oorlog zich wel verder zou uitbreiden, de leuze: "Handen af van Abessynie!" "Sancties van de arbeidersklasse!" te maken tot uitgangspunt van een nieuwe godsvrede. Was de oorlog naar Europa overgeslagen, hadden b.v. Engeland, Frankrijk, België en Holland in één front gestaan tegenover Italië en Duitschland, dan was de leus: "Sancties van de arbeidersklasse tegen Italië!" gelijkkluidend geworden met de leus: "Steunt de Engelsche en Hollandsche bourgeoisie!"

Wie zich meent van deze zaak af te kunnen maken door het argument dat Schmidt en anderen zich nooit hiertoe zouden leenen en dat de RSAP in oorlogstijd consequent aan de leus: "De vijand staat in eigen land!" zou vasthouden, vergist zich deernlijk. Wanneer de RSAP dit wilde doen, zou hij zijn tegenwoordige wijze van organisatie geheel moeten

opgeven. Hij zou moeten gaan werken, zoals b.v. de Spartacisten dat in de oorlog deden in Duitsland. Parlementarisme, vakverenigingen, groote vergaderingen en colportage-acties, al die dingen die op het oogenblik de grondslag voor de RSAP vormen, zijn dan onmogelijk. Maar afstand te doen van al deze dingen, zou de eigenhandige vernietiging van de organisatie beteekenen. De RSAP zal deze zelfmoord zeker niet begaan, zij zal haar voortbestaan op de oude voet beschouwen als noodzakelijk in het belang van de arbeidersklasse. Maar zij zal haar verder voortbestaan in tijden van oorlog alleen kunnen koopen met een compromis, door het principieele verzet tegen de oorlog te staken en alleen nog te ageeren tegen allerlei maatregelen die het lot van de arbeidersklasse verslechteren, tegen beperking van rantsoenen, tegen uitbreiding van werktijden, enz., enz., op de wijze waarop de USP in Duitsland dat deed. En haar leuzen "Handen af van Abessynië! Sancties van de arbeidersklasse!" zijn evenzovele middelen om de terugtocht op het kritieke moment te kunnen dekken.

Wij willen heelemaal niet zeggen, dat in tijd van oorlog de RSAP in zijn geheel, als één man, de nu reeds voorbereide zwaai zal maken. Zoo goed als in 1914 Liebknecht en Rosa Luxemburg zich van de sociaal-democratie losmaakten, zoo kunnen in het kritieke moment anderen, voor wie de revolutionaire strijd hooger staat dan het belang van de organisatie, de RSAP loslaten. Maar dat neemt niet weg, dat de organisatie zelf deze weg niet heeft, en zich aan de bourgeoisie zal moeten verkopen.

Wij zeiden, dat de RSAP voortdurend twee ijzers in het vuur houdt. Aan de eene kant stelt zij de leuze: "De vijand staat in eigen land", handhaaft zij haar revolutionaire reputatie. Aan de andere kant houdt ze de weg open voor één later bondgenootschap met de bourgeoisie, op de basis van een loyale oppositie. De laatste maanden, toen het duidelijk werd dat een uitbreiding van het Italiaansch-Abessynisch "conflict" niet was te vreezen, werd de revolutionaire leuze steeds meer in het middelpunt geplaatst en de andere op de achtergrond gedrongen. Maar nu Hitler het Rijnland heeft bezet en Japan en Rusland elkaar de tanden laten zien, komen weer de reserves naar voren en begint de RSAP begrip te krijgen van de praktische politiek.

Trotsky en het Fransch-Russische pact.

Stalin heeft gesproken. Hij heeft openlijk verklaard, dat het vertrouwen, dat vele arbeiders in Rusland en de IIIe Internationale stelden, op een "komisch misverstand" berustte. Terecht stort "De Arbeid" van 20 Maart zijn hoon uit over dit cynisme. Maar hoewel Trotsky ook deze uitspraak van Stalin aanvalt, geeft hij tevens te kennen, dat hij zich niet zoo zeer tegen de zaak, als wel tegen de uitspraak op zichzelf keert. Het gaat allereerst over de kwestie van het militaire bondgenootschap met Frankrijk. Het karakter van dit bondgenootschap werd eerst door de Communisten geloochend. Wie van een militair bondgenootschap sprak, was een lasteraar. Later werd het bondgenootschap door hen aanvaard en verdedigd als een waarborg voor de wereldvrede. En zie hier nu de ontwikkeling van het standpunt dat Trotsky in deze kwestie inneemt.

TROTSKY in "De Internationale" van Augustus 1935:

".....Een machtige proletarische beweging in een willekeurig land van Europa zou onvergelijklijk meer tot het lax leggen van het op-rassentegenstellingen (?) berustende militarisme (1) bijdragen, dan alle mogelijke bondgenootschappen der imperialisten onder elkaar of ook met de Sowjetunie. Want ieder bondgenootschap, dat tegen het fascistische Duitsland gericht is, levert aan de eene kant nieuw voedsel aan het rassen-gedom (1) en stoot aan de andere kant vijandige imperialistische staten naar Duitsland, daar zij niet om de democratie (1) of de Sowjetunie, doch om het fameuze evenwicht bezorgd zijn...."

(Spatieering, voetnoot en ? van ons).

TROTSKY in "De Nieuwe Fakkel" van 10 April 1936:

".....geen ernstig revolutionair heeft het recht van de Sowjetstaat ontkend of ontkent dat recht hulp te zoeken voor zijn onsaantastbaarheid in de vorm van een tijdelijke overeenkomst met het Franse of een ander imperialisme."....."De misdaad bestaat niet in dit of dat accoord met de imperialisten, maar in het feit, dat de Sowjetregering en met haar de Komintern op schandelijke wijze de tijdelijke bondgenooten en hun Volkenbond mooier voorstellen dan zij zijn, de arbeiders misleiden door de leuzen van ontwapening en 'collectieve veiligheid'....."

Het kan ons niet schelen, of we door Trotsky ernstig worden gevonden. Het is geen kwestie van recht, als de "Sowjetunie" met imperialistische staten militaire bondgenootschappen sluit. We hebben er steeds op gewezen, dat de "Sowjetunie" dit deed om zich te kunnen handhaven. Het verschil tusschen ons en Trotsky is echter, dat Trotsky de handhaving van de "Sowjetunie" een revolutionaire factor acht en wij tot het inzicht zijn gekomen, dat de "Sowjetunie" niets, maar dan ook niets meer met de proletarische revolutie heeft te maken. Dachten we er anders over, meenden we evenals Trotsky, dat de "Sowjetunie" wel een revolutionaire factor kon zijn, zeker zouden we dan het recht van de "Sowjetunie" ontkennen om militaire verdragen te sluiten met imperialistische mogendheden. Nu dit echter niet het geval is, meten we de daden van Rusland met een andere maat, met de maat van het kapitalisme en imperialisme, en zijn we van meening, dat de "Sowjetunie" heeft gehandeld in overeenstemming met het imperialistische recht, dat toestaat dat de roovers zich onderling tegen elkaar aaneensluiten.

(1) Voor deze dwaasheid, neergeschreven op het moment waarop Italië zich klaar maakte Abessynië met inlandsche troepen te bestrijden, zou de. van Duyl zich schamen. De kapitalisten bestrijden elkaar om economische belangen - niet om de vorm van hun neuzen. Of meent Trotsky dat de arbeiders zoo onnoozel zijn elkaar om die reden af te slachten? Trotsky ontbeert blijkbaar ieder begrip van de eerste beginselen van het marxisme, wat hem niet let, zijn artikels met dikke woorden te spekken, die zijn onwetendheid moeten verbergen. "Wo die Begriffe fehlen....." (Waar de begrippen ontbreken, wordt te rechter tijd een woord gevonden.)

Het verwijt van niet ernstig te zijn, treft echter Trotzky zelf, blijkens het citaat uit "De Internationale". Eveneens de RSAP en "De Nieuwe Fakkels", die nog in het nummer van 20 Maart in verband met het Fransch-Russisch verdrag met instemming een manifest van de Fransche Bolsjewiki-, Leninisten en het bestuur van de revolutionair-socialistische jeugdorganisatie van de Seine afdruckt, waarin o.a. de volgende leuzen voorkomen:

"Weg met de geheime verdragen! Ontmaskert de oorlogsdoel-einden van de Franse imperialisten! Weg met de politiek van militaire bondgenootschappen, in toepassing gebracht door Engeland, Frankrijk, Duitsland en de Volkenbond!"

Zoals we zien, "De Nieuwe Fakkels" keurde oorspronkelijk, evenals Trotzky zelf, het Fransch-Russisch militair verdrag af. Bij monde van Trotzky begint ze nu echter eenige toegeefelijkheid op dat punt aan den dag te leggen. Het commentaar van Trotzky beperkt zich tot opmerkingen als: "De overeenkomst der Sowjets met Frankrijk....verschafft aan Frankrijk onvergelykelyk grotere garanties dan aan de Sowjets....De gebeurtenissen verbonden met het Rijnlandgebied bevestigen met volle zekerheid, dat bij een reëler waardering van de toestand Moskou van Frankrijk veel betere garanties zou hebben kunnen krijgen, voorzover verdragen.....als 'garanties' kunnen dienen." En meer van dat soort. M.a.w. Trotzky oefent kritiek op de bekwaamheden van de "Sovjet"-diplomatie (wat teekent de verworping van de Sowjetunie beter dan deze combinatie: Sowjet, dus arbeidersraden en diplomatie?), maar iedere principieele kritiek ontbreekt.

De reden waarom Trotzky ineens ernstig is geworden en het goede recht van de Sowjetunie om verdragen met imperialistische mogendheden te sluiten, erkent, hebben we al genoemd. Het is de verscherping van de internationale toestand, die het noodig maakt opnieuw het tweede ijzer, dat van het overloopen naar de bourgeoisie, warm te maken. Met het goedkope argument dat de "Sowjetunie" nog steeds een proletarische staat is, (zou het niet noodig zijn, dat nog eens wat nader te bewijzen, tegenover de feiten die ook "De Nieuwe Fakkels" iedere week publiceert?) laat zich alles verdedigen. Eerst het militaire bondgenootschap met Frankrijk. Van daar tot aan het actieve steunen van Frankrijk in een eventueele oorlog, is nog slechts een stap.

Het is waar, in Augustus wees Trotzky het verdrag van de hand, en nu aanvaardt hij het principe, al had hij het graag wat voordeelijker voor de "Sovjetunie" in gewild. Maar principieel is er niets veranderd. De argumenten die Trotzky in Augustus aanvoerde, waren n.l. zuiver opportunistisch.

Het uitgangspunt van Trotzky in April is: De verdediging van de "Sovjetunie". Het uitgangspunt van Trotzky in Augustus was: De verdediging van de Sowjetunie. Dat is gebleven. Het eenige verschil was, dat Trotzky in Augustus meende, dat de "Sovjetunie" alleen kon worden verdedigd door revolutionaire strijd in West-Europa, ook in de landen die met Rusland waren verbonden.

"Wij hebben de onbetwistbare plicht de Sowjetstaat te verdedigen, zoals hij is....De gehele vraag is echter: HOE? MET WELKE MIDDELEN?"

Marxisten zeggen:....met de middelen van de revolutionaire klassenstrijd in alle oorlogvoerende landen. Welke ook de wisselvalligheden van de oorlog zelf zijn mogen, in laatste instantie zal de revolutionaire klassenstrijd voor het proletariaat toch de beste resultaten opleveren....Wij kunnen onze revolutionaire taken in geen geval en onder geen voorwendsel aan onze nationale bourgeoisie overdragen.

Dat alles, zal de wijze filister antwoorden, mag 'theoretisch' wel juist zijn. Wie echter zal bestrijden, dat de klassenstrijd in Frankrijk Hitler's positie versterken....zal? En het fascistische Duitsland is voor de Sowjetunie het voornaamste gevaar....

Deze bewijsovervoering....is door en door foutief. Bij de eerste aanraking met Marxistische kritiek valt zij tot stof ineen.... Wanneer de Franse....arbeiders zich bij 'hun' bourgeoisie aansluiten, zullen zij onvermijdelijk de Duitse arbeiders tot aansluiting rondom de Nazi's dringen....Om Hitler te verzwakken moet de klassenstrijd ontbranden." (Volgt verder het reeds eerder aangehaalde citaat.)

Dat was Trotzky in Augustus. Nu is hij echter ernstig geworden. Nu neemt hij zelf het standpunt in van de "wijze filister", althans wat betreft het bondgenootschap. Het standpunt, dat "door en door foutief is en bij de eerste aanraking met Marxistische kritiek tot stof vervalst." Nu aanvaardt hij de argumenten, die, volgens zijn eigen woorden van Augustus "een slaafse herhaling der oude argumenten van Scheidemann, Wels, Vandervelde, De Man, Cachin, c.s. zijn." Tenminste, als we het zonder enig argument aanvaarden van de verdragspolitiek die hij in Augustus zoo scherp van de hand wees, als het voor juist erkennen van de argumenten van zijn vroegere tegenstanders mogen houden. Het kan verkeeren....

En toch, wie goed kijkt, ziet dat er in wezen niets veranderd is, en dat Trotzky in Augustus reeds de kiemen heeft gelegd voor zijn tegenwoordige houding. Want het getuigt van te weinig ernst, om te meenen, dat Rusland gebaat is bij een revolutionaire opstand bij zijn bondgenooten. En eveneens getuigt het van weinig ernst om te meenen, zoals Trotzky in Augustus deed, "dat de revolutionaire klassenstrijd de beste resultaten geeft bij de verdediging der arbeidersorganisaties en de democratische inrichting der kapitalistische landen." Democratische instellingen in kapitalistische landen verdedigd door revolutionaire klassenstrijd! We wrijven onze oogen uit. En toch, dat zei de groote Trotzky. Wie het niet gelooft, kan het nalezen in "De Internationale" van Augustus 1935 op blz. 170.

In Augustus wilde Trotzky de "Sovjetunie" verdedigen en de "democratie". In April ook. In April is de noodzaak van deze verdediging een beetje dichter bij dan in Augustus. Daarom moet Trotzky nu concreter worden, en realistischer. In Augustus beweerde Trotzky dat men de "Sovjetunie" en de "democratie" kon verdedigen door revolutionaire strijd in de landen die met Rusland een bondgenootschap hadden gesloten. Dit om tegemoet te komen aan de revolutionaire arbeiders in de RSAP, die nu eenmaal minder dan Trotzky, begrip hebben voor de moeilijkheden van de "Sovjetunie" en de hogere politiek die schuilt achter het verraad aan de arbeidersklasse nog niet zoo duidelijk doorzien. In April kan Trotzky zich minder veroorlooven. Hij zegt nu, meer in overeenstemming met de

werkelijkheid, dat de "Sovjetunie" militaire bondgenootschappen met imperialistische mogendheden nodig heeft. Over revolutionaire strijd spreekt hij zich niet ondubbelzinnig uit, en verzwijgt, dat erkenning van een bondgenootschap opgave van deze strijd meebrengt, daar revolutionaire strijd in de oorlog niet anders kan zijn dan streven naar de nederlaag van de eigen bourgeoisie, zoodat Rusland door zijn bondgenooten schromelijk in de steek zou worden gelaten. Dit om revolutionaire arbeiders niet onnoodig af te schrikken. En als de nood aan de man komt? Dan zal Trotzky oproepen om samen met de bourgeoisie de "democratische rechten" en de "Sovjetunie" te verdedigen in de oorlog tegen Hitler-Duitschland. Dit om revolutionaire arbeiders om de tuin te leiden. We zien, hoe weinig er hoeft te veranderen om de leuze "De vijand staat in eigen land" in zijn tegendeel te doen omslaan, wanneer die leuze slechts om opportunistische redenen wordt aangeheven.

Trotzky en het Russische imperialisme.

Echter, het is niet alleen ten opzichte van het Fransch-Russisch verdrag, dat Trotzky de politiek van Rusland begint te begrijpen. Ook Ruslands houding tegenover Mongolië weet Trotzky te doorzien en te waardeeren. Trotzky zegt hierover het volgende:

".....het belangrijkste punt (is) de bevestiging van de onvermijdelijkheid der interventie van de Sowjetunie in geval van aanval op de volksrepubliek van Mongolië. Is die bevestiging in de grond juist? Naar ons oordeel wel. Niet alleen omdat het de verdediging van een zwakke staat tegenover een imperialistische roover betreft; als slechts deze overweging gold, moest de Sowjetunie onafgebroken met alle imperialistische landen van de wereld strijden. Om zo'n taak te vervullen is de Sowjetunie te zwak en die zwakteis de enige rechtvaardiging van het 'pacifisme' van haar regering. Maar het vraagstuk van Mongolië is het vraagstuk van toekomstige strategische posities van Japan in een oorlog tegen de Sowjetunie."

En dan komt een uiteenzetting, hoever de "Sowjetunie" kan gaan, zonder zijn krachten te overspannen. Voor handhaving van de Oosterspoorweg was hij te zwak, verdediging van Mongolië ligt nog wel binnen het bereik van zijn krachten, nu "de toestand in militaire zin zo is verbeterd".

Trotzky breekt in zijn artikel een lans voor een agressieve Russische buitenlandsche politiek. "De zwakte van Rusland is de enige rechtvaardiging voor zijn 'pacifisme'". "Men kan de versterking van de Sowjetunie in het Verre Oosten.....slechts toejuichen." "De verdediging der revolutie....beperkt zich niet tot de verdediging der grenzen." "De bevrijdingsoorlogen zijn een blijvend bestanddeel van de bevrijdende revoluties."

Dat alles zou men kunnen begrijpen, als inderdaad, zoodat Trotzky beweert, "de grenzen der Sowjetunie slechts de tijdelijke loopgraven van de klassenstrijd" zouden zijn. Het is ver van ons alle geweld af te wijzen, of een revolutie binnen nationale grenzen te willen opsluiten. Weliswaar hebben we van de "revolutionaire oorlog" een andere voorstel-

ling dan Trotzky, die blijkbaar van meening is, dat een proletariaat dat niet zelf de kracht vindt om tot opstand te komen, hiertoe door een revolutionaire militaire overmacht kan worden gedwongen. De grondslag van elke revolutie blijft steeds de zelfstandige activiteit van het proletariaat, al spreekt het van zelf dat de arbeiders elkaar daarin te hulp snellen zonder zich aan nationale grenzen te storen. De "revolutionaire oorlog" neemt dan echter niet het karakter aan van een militaire oorlog zoodat wij die kennen, een "bevrijdingsoorlog", zou Trotzky zeggen, maar van een burgeroorlog op internationale maatstaf.

Waar echter Rusland nog slechts in naam een Sowjetunie is, in werkelijkheid een straf georganiseerd kapitalisme, dat zich alleen door zijn oorsprong en zijn organisatie van het West-Europeesche onderscheidt, daar verkeerden de leuzen van Trotzky in imperialistische en chauvinistische. Het is nodig daar de nadruk op te leggen, want het zijn deze leuzen, die in de komende oorlog door Rusland zullen worden misbruikt, een misbruik, waaraan Trotzky dapper meehelpt.

We zullen niet, tegenover de reeksen feiten, die ook de Fakkels wekelijks publiceert, ten aanzien van de Komintern, de Russische buitenlandsche politiek, de Stachanow-beweging, de onderdrukking van alle vrijheden van de arbeidersklasse, de vervolging van politieke opposanten, enz., enz., bewijzen dat Rusland nog slechts in naam een Sowjetunie is. Dat is open deuren intrappen, voor wie zichzelf niet moedwillig verblind heeft. We willen alleen nog een opmerking maken naar aanleiding van de verdediging van de "onafhankelijkheid van zwakke naties", die ook in dit artikel van Trotzky weer een groote rol speelt, en die een der grondslagen is van het Leninisme.

Heeft het proletariaat "bondgenooten" nodig?

De "theorie van de zwakke naties" kwam direct voort uit de Russische verhoudingen. Het "zelfbeschikkingsrecht der naties" was een leuze, die de bolsjewiki in Rusland wel moesten aanheffen, evengoed als de leuze: "Het land aan de boeren!". Beide leuzen zijn volkomen kleinburgerlijk en hebben met socialisme niets te maken. Waar de bolsjewiki er echter op uit moesten zijn om de aanhang van de groote Russische boerenmassa te winnen, waren ze wel gedwongen concessies te doen aan hun kleinburgerlijke belangen en opvattingen.

En precies zoo staat het met de leninistische "revolutionairen", die die leuze voor West-Europa overnamen. Het leninisme leert, dat het proletariaat niet kan overwinnen zonder "bondgenooten" in de kleinburgerlijke klassen. Volgens het leninisme moeten de arbeiders de arme boeren, de kleine middenstanders, de intellectuele middengroepen, aan zich koppelen. En op dezelfde wijze moeten ze de boerenmassa's van de koloniale en half-koloniale landen tot hun "bondgenooten" maken. Natuurlijk kan dit ook alleen door concessies te doen aan hun kleinburgerlijk streven. Maar dat is, vanuit leninistisch standpunt bekeken, niet erg.

De leninisten meenen het socialisme te kunnen bereiken, door een regeeringswisseling. De kapitalistische regering moet worden vervangen door een socialistische. Natuurlijk kan dat alleen langs "revolutionaire" weg. In zoo verre zijn ze niet zoo naief als de sociaal-democraten. Maar hoewel volgens hen de regering langs "revolutionaire" weg moet worden veranderd, de grondslagen van de maatschappij moeten

worden veranderd langs de weg van uitvoerende decreten van de "revolutionaire" regering. Op dit punt, en dat is het kernpunt, zijn ook de meest "revolutionaire" leninisten ras-echte reformisten. Dat bewijst de Trotskistische beweging voortdurend als ze de ontwikkeling in Rusland schuift op rekening van de Stalin-bureaucratie en niet marxistisch uit de structuur van de Russische revolutie verklaart. Daarom zetten we "revolutionair" tusssen aanhalingsteekens, waar we over het leninisme spreken.

Waar de leninisten geen ander doel stellen dan de omverwerping van de kapitalistische regering en de instelling van een "revolutionaire" regering, kunnen ze zich natuurlijk het maken van compromissen en het doen van concessies veroorloven. Het gaat er dan alleen maar om, gedurende korte tijd een groote macht op de been te brengen, die de omwenteling kan voltrekken. Of de massa, die de nieuwe regering aan de macht helpt, kleinburgerlijk is of niet, en wat haar doeleinden zijn, doet er minder toe. Want voor de hervormingen, die het "socialisme" moeten brengen, zal de "revolutionaire regering" wel zorgen, die natuurlijk uit geheide marxisten en leninisten moet bestaan, en dus geen fouten kan maken. Het is weer de oude opvatting van de revolutie, die het socialisme beschouwt als een product van de scherpzinnigheid en de deskundigheid van een kleine groep "arbeidersleiders". Hij is geheel aangepast aan de opvattingen van de burgerlijke intellectuelen, die van meening zijn, dat hun kennis en hun verstand de loop van de dingen bepaalt. Met marxisme, dat de ontwikkeling van de maatschappij verklaart uit de ontwikkeling van de productiekraachten en de daarmee samenhangende sociale structuur heeft het niets gemeen dan de naam.

De grondslag van het leninisme is: Het zoeken van "bondgenooten" in alle mogelijke kampen van de klein-burgerij, "bondgenooten", die moeten helpen de "revolutionaire" omwenteling te voltrekken. In de Abessynische kwestie wees "De Nieuwe Fakkel" hier herhaaldelijk op. De onderdrukte koloniale volkeren zouden bondgenooten moeten zijn van het proletariaat. "De Nieuwe Fakkel" vergeet hierbij stelselmatig, dat dit "bondgenootschap" nooit verder kan gaan dan de strijd tegen de koloniale overheersing door de Westersche mogendheden, maar dat het zich niet keert of kan keeren tegen het kapitalisme zelf. Ja, het is waar, door de "bevrijding" der koloniale volkeren wordt het Westersche kapitalisme verzwakt. Maar het Oostersche wordt er door versterkt, zoals Japan, dat zichzelf heeft "bevrijd", bewijst. En de nieuwe machten in het Oosten worden even imperialistisch als de oude in het Westen, onderdrukken ook koloniale "volkeren" en buiten hun eigen proletariaat uit. Er verandert niets, maar dan ook niets, in socialistische zin.

Het leninisme is de leer van het schipperen en laveeren. Het streeft er naar, bondgenooten te krijgen in het kamp van de klein-burgerij, door het doen van alle mogelijke concessies. Maar wie al te veel concessies doet, geeft op den duur alles prijs. Er is geen enkel principieel verschil tusssen de "Nieuwe Fakkel" die op 18 October schreef: "De leuze: 'De vijand staat in eigen land' geldt niet voor Rusland en Abessynië", en "De Tribune", die schrijft: "De leuze: 'De vijand staat in eigen land' geldt niet voor de met Rusland verbonden kapitalistische staten." In de klassenstrijd in twee landen prijsgeeft terwille van het bondgenootschap van klein-burgerlijke massa's kan ook de klassenstrijd in vier landen prijs geven. Zoals Trotsky reeds in Augustus schreef dat de "democratie" in de kapitalistische landen door revolutionaire

strijd moest worden verdedigd, zoo kan hij over een paar maanden de democratische partijen in die landen voor bondgenooten van het proletariaat tegen het fascisme verklaren, zooals de Komintern dat nu reeds doet. Van de schijn-revolutionaire frase naar de contra-revolutionaire practijk is het nog slechts een stap. Principieel scheidt niets de Komintern en de Trotskisten. Het verschil is alleen een verschil in de klemtoneel, die ze op bepaalde dingen leggen.

Waar iemand terecht komt, als hij "bondgenooten" gaat zoeken waar ze niet zijn te vinden, bewijst een eenigszins onvoorzichtige uitslating van Sneevliet in de Tweede Kamer: ("De Nieuwe Fakkel" van 1 Nov. '36)

"Als wij de overwinning van Abessynië willen, dan willen wij daarmee de stimuleerende werking van die overwinning bevorderen in de gehele wereld tegen elke koloniale heerschappij; dan willen wij daarmee de val van het Italiaansche fascisme op de enige voor de klassebewuste arbeiders waardevolle wijze zien tot stand gebracht."

Het zijn dus de Abessynische machinegeweren, die het Italiaansche fascisme - volgens Sneevliet - ten val moeten brengen. De Klassenstrijd in Italië heeft Sneevliet per ongeluk vergeten te noemen. Ja zeker, op talrijke andere plaatsen in "De Nieuwe Fakkel" wordt deze klassenstrijd gepropageerd. Maar wat is die klassenstrijd waard, als hij afhankelijk is van een militaire nederlaag tegenover Abessynië?

O ja, wij weten ook wel, dat een militaire nederlaag aanleiding kan zijn tot revolutionaire opstanden. Dat hebben militaire nederlagen gemeen met alle rampen voor de arbeidersklasse, zoals werkloosheid, werkverschaffing, loonsverlaging, steunverlaging, verpauperisering, regeringsterreur en - militaire overwinningen. Wij vermoeden niet dat Sneevliet ook al deze andere factoren die revolutionaire opstanden kunnen uitlokken wil helpen tot stand brengen. Dat zou moeilijk te verweenen zijn met zijn functie als parlamentslid. Maar waarom dan wel die militaire nederlaag?

Al die factoren die we noemden, kunnen aanleiding zijn tot het uitbreken van een opstand. Maar geen van allen kunnen ze het proletariaat klassebewust maken, kunnen ze het revolutionair inzicht geven en alle eigenschappen die verder nodig zijn voor een succesvolle strijd.

Deze dingen zijn het voornaamste. En die kunnen alleen tot stand komen in en door de klassenstrijd, die niet alleen een gewapende opstand is, maar ook een strijd die gevoerd wordt om zich los te maken van de beklemming van burgerlijke inzichten, vooroordeelen en moraal, en een communistische wereldbeschouwing te vormen. Voor ons is dat het belangrijkste. Daarvoor hebben de klassebewuste arbeiders te zorgen.

Zonder klassebewustzijn en inzicht kan een revolutionaire opstand uitbreken en een andere regering brengen. Ja zeker. Maar zonder klassebewustzijn en inzicht kan het proletariaat niet de leiding van het productieproces op zich nemen. Geen bezwaar voor leninisten, die dat meen zelf wel te kunnen. Wel een bezwaar voor de proletarische revolutie, die geen wijziging van regering, maar een wijziging van systeem wil brengen. Heeft 1918 in dat opzicht nog niet genoeg geleerd?

Bij een militaire overwinning van Abessynië (lees Engeland) zou misschien het fascistische bewind in Italië moeten wijken voor een Engelsch-gezind en "democratisch". Maar wat zou dan gewonnen zijn? De

Fakkel weet precies welke waarde de "democratie" heeft voor het proletariaat en de revolutionaire arbeidersbeweging in het bijzonder. Moeten we daarvoor het principe van de klassenstrijd laten varen en met burgerlijke groepen pacteeren?

"Bondgenooten" zoeken bij de kleinburgerij, concessies doen aan burgerlijke belangen en opvattingen, dat is het heele leninisme, dat het opportunistische tot principe verheft - trouwens het eenige principe dat het consequent hoog houdt. Natuurlijk, als men de proletarische revolutie beschouwt als een regeeringswisseling, dan kan men concessies doen. Maar als men van meening is, dat de arbeidersklasse zijn lot in eigen handen moet nemen, dan zijn compromissen en concessies niet mogelijk. Want dan gaat het niet meer om het uitvinden van een handige strategie, maar om zuivere, klare strijd, om heldere bewustheid van de toestand en om consequentie in denken en handelen. Met een partij die voortdurend twee ijzers in het vuur houdt en ieder oogenblik met pak en zak naar de bourgeoisie kan overloopen, zijn we niet gediend. We willen niet afhankelijk zijn van de eerlijkheid en oprechtheid van politieke leiders. We willen zelf weten waar we aan toe zijn. En daarom: Geen laveeren met de niet-bestaande onafhankelijkheid van "verdruchte naties". Geen sancties van de arbeidersklasse tegen bepaalde imperialistische staten. Geen goedpraten van militaire bondgenootschappen. Geen verdediging van de "Sovjetunie". Geen handhaving van de burgerlijke democratie. Maar wel: Revolutionaire strijd tegen alle kapitalistische overheersching en uitbuiting, ook in Rusland. De vijand staat in eigen land, ook in Rusland, ook in Abessynië.

Aan de lezers:

Verschenen is:
DE ONTWIKKELING VAN DE BUITENLANDSCHE POLITIEK DER SOVJET-UNIE 1917-1935.
(Marxistische Geschriften No. 7 - overdruk van PIC). Prijs 10 cent.

In voorbereiding:
KOMMUNISME EN GODSDIENST - Marxistische Geschriften No. 8 Prijs 10 ct.
Eveneens overdruk uit PIC.

Verder deelen we mee, dat in België is verschenen als uitgave van de Bond van Internationale Kommunisten (B.I.K.) een nieuwe uitgave van

Massa-staking, partij en vakbonden. door Rosa Luxemburg (na 1905).
Prijs voor Nederland 40 cent.

Deze Vlaamsche kameraden geven reeds eenige tijd een "Bulletin" uit, dat ten opzichte van verschillende vraagstukken een soortgelijke houding inneemt als de PIC, hoewel natuurlijk ook verschillen bestaan. In elk geval is het voorzover ons bekend het eenige revolutionair-marxistische orgaan in Vlaanderen. Wie zich op dit "Bulletin" wil abonneren, kan dit bij ons opgeven. Prijs: 50 oms (2½ cent) per nummer, benevens porto.

DE INFLATIE IN DUITSCHLAND.

Toen in 1924 de Rijksmark werd gestabiliseerd had deze een laagterecord bereikt van circa 43.000.000.000 R.M. per £ Sterling. De nationale schuld van Duitsland was na de oorlog 35 maal zoo groot als voor de oorlog. De op oorlog ingerichte industrie en levensmiddelenvoorziening was vastgelopen.

Onder aanvoering van de sociaal-democratie moest een aanvang worden gemaakt met de wederopbouw van het kapitalistisch bedrijfsleven. Aangetrokken door de hooge rente, werd in de jaren 1924 - 1930 circa R.M. 20 milliard buitenlandsch kapitaal in Duitsland geïnvesteerd. (belegd): Dit bedrag was voornamelijk afkomstig uit de Vereenigde Staten, Engeland en niet in de laatste plaats uit Nederland. Nederland hield zich daarbij het liefst bezig met het verstrekken van kerkelijke en liefdadige leeningen. Aan een goed doel mag toch ook wel wat worden verdiend!

Voor de Deutsche bezittende klasse brak opnieuw een periode van verhoogde welvaart aan. De arbeidersklasse ondervond dit ook in de vorm van een permanente werkloosheid van circa 3.000.000 arbeiders. Niet-tegenstaande het feit, dat de bourgeoisie aan het buitenlandsche kapitaal een hooge rente moest betalen voor de geleende bedragen, bleef de productie toch rendabel. De toename van de industriële productie blijkt uit de volgende cijfers:
productie-index 1928 = 100.

1925 maandgemiddelde	83.0
1926 "	78.9
1927 "	100.1
1928 "	100.0
1929 "	101.6

Ook de loonen vertoonden een stijgende tendens:
Loon geschoolde werkkrachten, index 1925 - '27 = 100:

1925 maandgemiddelde	93.8
1926 "	100.8
1927 "	105.4
1928 "	113.3
1929 "	118.3

Deze stijging werd echter grootendeels genivelleerd door de stijgende kosten van levensonderhoud, hetgeen blijkt uit de volgende cijfers:
index 1913 - 1914 = 100:

1925	- 139.8
1926	- 141.2
1927	- 147.6
1928	- 151.7
1929	- 153.8

Aan deze voor de Duitse bourgeoisie zoo gunstige toestand werd door de crisis van 1929 wreed een einde gemaakt. De groote buitenlandse schuld van Duitschland, welke in 1930 op circa R.M. 25 milliard getaxeerd werd, vormde een van de moeilijkheden, waarmede het Duitse bedrijfsleven te maken kreeg. De productie was niet langer rendabel. Het bankwezen dreigde door de terugtrekking van de op korte termijn van het buitenland geleende bedragen, ineen te storten en daarmee de geheele industriele productie, die zich voornamelijk in handen van de banken bevindt. Dit in tegenstelling tot Nederland, waar de banken niet in die mate bij de industriele productie betrokken zijn.

De tendens van staatsbemoeiing, die zich ook voordien reeds op verschillende punten voelbaar maakte, werd uitgebreid. De Staat stelde zich garant voor de bankkapitalen en verleende een groot crediet, waardoor de ineenstorting werd voorkomen, echter met opoffering van de zijde der banken van hun kapitalistische bewegingsvrijheid. De situatie was voorloopig weer gered. De crisis was hiermee echter niet voorbij. Met het terugloopen van de internationale bedrijvigheid werd de toestand ook voor het Duitse bedrijfsleven steeds moeilijker. De bourgeoisie vroeg door de omstandigheden gedwongen om de dictatuur. Niet meer in staat zijnde door middel van het parlement en het z.g. vrije spel der economische krachten de situatie te beheerschen en zodoende het opstandige proletariaat, dat niet naar rentabiliteit vraagt, er onder te houden, neemt de regeeringsperiode van "noodverordeningen" met Brüning in Juli 1931 een aanvang. De politieke en economische dictatuur wordt ingevoerd.

De dictatuur van Brüning (Juli 1931 - Juni 1932) onderscheidt zich in zooverre van de volgende regeeringen door het feit, dat hij door z.g. deflatie-maatregelen, tracht het bedrijfsleven in gang te houden, d.w.z. door verlaging van loonen, verlaging van de rentetarieven, het intrekken van sociale maatregelen, probeert de productiekosten omlaag te drukken. De werkloosheid, die in de aanvang van zijn dictatuur circa 4.500.000 geregistreeerde arbeiders bedroeg vermeerderde tot 6.000.000. De industriele productie daalde sinds 1929 met circa de helft. Ook Brüning slaagde er niet in een nieuwe basis voor de rentabiliteit van de bedrijven te vinden. Deze regeering werd dan ook vervangen door v. Papen en Schleicher in Juni 1932.

Hiermede nam het inflatie-proces een aanvang. Grootscheepsche plannen werden gemaakt om het steeds nijpender wordende werkloosheidsvraagstuk op te lossen en tegelijkertijd een poging aangewend de industriele bedrijvigheid te doen toenemen. Het z.g. "Plan van Papen" beoogde het verstrekken van credieten aan bedrijven, die door het in dienst stellen van nieuwe arbeiders de werkloosheid hielpen verminderen. Deze credieten werden verstrekt in de vorm van z.g. belasting-certificaten, waarmede de ondernemers hun belastingen konden voldoen. Het door van Papen uitgegeven bedrag hiervoor was R.M. 1.500 miljoen. Deze 1.500 miljoen werden uitgegeven in de hoop ze later in de vorm van belastingen weer terug te ontvangen, door de hierdoor ontstane opleving. Het waren dus wissels op de toekomst, waarvoor geen dekking in de een of andere vorm aanwezig was. Door deze vergroting van de in omloop zijnde hoeveelheid geld werd de eerste stoot gegeven voor de verhooging van het prijzenpeil.

Met de komst van Hitler in Januari 1933 werd het er niet beter op. Integendeel. Niettegenstaande zijn mooie voorspiegelingen om een einde te maken aan de werkloosheid en de crisis ongedaan te maken, moest hij toch de taak volbrengen, die hij als vertegenwoordiger van de bourgeoisie had gekregen, n.l. het weder rendabel maken van de bedrijven, met alle middelen, dus ook het meest voor de hand liggende, n.l. vergroting van de uitbuiting. Maar het oplossen van het werkloosheidsvraagstuk kost geld, terwijl het weer laten renderen van de bedrijven alleen kan gebeuren door rationalisatie en bezuiniging. Aan de eene kant het werkloosheidsvraagstuk, aan de andere kant niet renderabele bedrijven. Staatsbegrotingen, die niet sluiten en toch geld uitgeven voor werkloosheidsbestrijding! Het verloop van de werkloosheid blijkt uit de volgende cijfers:

	Geregistreeerde werkl. in miljoenen.	Niet registr. werkl. in miljoenen	Totaal
Januari 1933	6.1	1.7	7.8
September 1933	3.9	1.7	5.6
Augustus 1934	2.4	1.5	3.9
Januari 1935	2.9	2.-	4.9
Augustus 1935	1.7	2.-	3.7

Twee instanties houden zich bezig met de werkloosheidsbestrijding. De oudste is de "Reichsanstalt für Arbeitsvermittlung und Arbeitslosenversicherung" onder leiding van Dr. Syrup. Daarnaast bestaat de Arbeidsdienst, die eerst vrijwillig was, doch thans wettelijk is geregeld als arbeidsdienstplicht.

De oorspronkelijke opzet van de arbeidsdienst was ten eerste vergroting van de landbouwproductie (zelfverzorging bij eventuele oorlog) ten tweede een "terug naar het land beweging".

In het algemeen bedraagt de steun of het loon bij de werkverschaffing R.M. 50.- per maand, maar kan dalen tot R.M. 30.- voor ongetrouwden en stijgen tot R.M. 70.- voor groote gezinnen.

Het belangrijkste werkverschaffingsobject is het aanleggen van groote autowegen, voor welk doel tot Febr. 1935 een bedrag van R.M. 2 milliard is uitgegeven. In totaal werd uitgegeven voor dergelijke doeleinden R.M. 5½ milliard. De kosten dezer werkloosheidsbestrijding worden gefinancierd door middel van de reeds genoemde belastingcertificaten, werkverschaffingswissels en ander credietpapier.

Inflatie, het gevolg van deze financieele politiek bleef niet uit. Terwijl in andere landen de prijzen daalden, stegen zij in Duitschland. Werd in de aanvang de binnenlandsche conjunctuur van Duitschland gunstig beïnvloed door de financiering van de werkloosheidsbestrijding, de gevolgen beginnen zich thans te doen gevoelen. Volgens de officieele statistieken waren de groothandelsprijzen einde December 1935 met 11.9% gestegen ten opzichte van de laagste stand van 1932 en met 2.4% vergeleken met December 1934. Tegelijkertijd is echter de index van de groothandelsprijzen in de goudbloklanden met 4% en in de landen van het Sterlingblok (op goudbasis gerekend) met 5.3% gedaald, zoodat de prijsstijging in Duitschland naar verhouding wel bijzonder groot is geweest. De loonen zijn volgens de officieele statistiek sedert 1933 onveranderd gebleven, doch zijn 22% lager dan in 1929. Hierbij moet echter in aan-

merking worden genomen, dat in vele takken van bedrijf de werktijd sterk is ingekrompen, terwijl de vele heffingen voor sociale doeleinden, de stijgende belastingen, de partijcontributies, enz., enz., een ongunstige invloed op het werkelijke loon hebben uitgeoefend. Zonder twijfel is dit dan ook in 1935 sterk gedaald.

Wat de kosten van levensonderhoud betreft geeft het indexcijfer per einde 1935 ten opzichte van de laagste stand per einde 1932 slechts een stijging met 4.4% te zien. Dat de kosten van levensonderhoud niet in dezelfde mate zijn gestegen als de groothandelsprijzen vindt zijn oorzaak in het feit, dat niet alle artikelen in dezelfde mate in prijs zijn verhoogd. Terwijl de broodprijs onveranderd is gebleven en de huren ook nog ongeveer op hetzelfde peil zijn - deze vertoonen de laatste tijd echter een tendens tot verhooging, die van officieele zijde zoveel mogelijk wordt tegengegaan - stegen in sommige steden de vleeschprijzen met 23%, van spek met 25%. Bovendien moesten de consumenten tengevolge van de schaarschte van de goedkope kwaliteiten, de duurere kwaliteiten kopen. De kwaliteit van margarine is b.v. zoo achteruit gegaan, dat zelfs de armsten genoodzaakt zijn de duurere soorten te kopen.

Uit het bovenstaande blijkt duidelijk wat er van de bewering van de Nazi's, dat de Rijksmark niet zal worden gedevalueerd, waar is. Dat de economische wetten van het kapitalisme door geen regeeringsvorm kunnen worden gewijzigd, ook al wordt er nog zoo'n groote mond opgezet. Ook uit de manier, waarop Duitschland zijn buitenlandse schulden terugbetaalt blijkt, dat zij door middel van deze terugbetalingen hun goederenexport goedkoper moeten maken. De goederen, die zooals boven werd aangetoond sterk in prijs zijn gestegen, zouden zonder deze experimenten onverkoopt zijn, daar ze te duur zijn. Bovendien blijkt hieruit, dat de z.g. vrije Rijksmark in het internationale betalingsverkeer van geen beteekenis meer is. Dit openlijk toe te geven zou, gezien de bittere ervaringen opgedaan in de beruchte inflatietijd in Duitschland van 1920 - 1924, een psychologisch zeer nadeelige invloed op hun politiek uitoefenen, te meer daar zij propaganda gemaakt hebben voor het behoud van de goudpariteit van de rijksmark, als argument tegen de sociaal-democraten onder wier regeering de inflatie had plaats gehad.

Ten einde het terugtrekken van het buitenlandse kapitaal, hetgeen in Juli 1931 nog een bedrag uitmaakte van circa R.M. 13 milliard, tegen te gaan, werd het internationale betalingsverkeer aan banden gelegd. Voor de diverse soorten van schulden werden verschillende maatregelen genomen, waarbij de terugbetaling zeer bemoeilijkt werd. Er moest n.l. worden voorkomen, dat te veel kapitaal zou worden teruggetrokken, terwijl bovendien gezorgd moest worden om buitenlandse valuta's ter beschikking te hebben voor hun import uit het buitenland en om hun rente op de buitenlandse schulden te kunnen betalen. Door het technisch bijna volmaakt bankapparaat, waarover het Deutsche kapitaal beschikt, was het mogelijk al deze verschillende soorten en manieren uit elkaar te houden. Er wordt n.l. onderscheid gemaakt ten eerste tusschen korte en lange schulden en ten tweede tusschen schulden aan buitenlandse bankiers en aan buitenlandse particulieren. Met de buitenlandse bankiers werd de z.g. "Stillhalte-overeenkomst" afgesloten, welke de voor-

waarden regelt waarop de door de Deutsche debiteuren op korte termijn geleende bedragen zouden moeten worden terugbetaald. Bij de terugbetaling van deze schulden moeten de debiteuren het bedrag in marken bij de Deutsche Rijksbank storten, waardoor een saldo bij de Rijksbank ontstaat ten gunste van de buitenlandse bankiers, hetwelk voor bepaalde doeleinden kan worden aangewend. De marken van dit tegoed, kregen de naam van registermarken, welke voornamelijk gebruikt kunnen worden als z.g. reismarken, waardoor dus deze marken weer in Duitschland worden uitgegeven (z.g. onzichtbare uitvoer).

Het totale bedrag van deze soort buitenlandse schulden was in Juli 1931 circa R.M. 6.3 milliard of ongeveer 2/3 deel van de geheele korte schuld. Aangezien de toepassingsmogelijkheden gering zijn daalde de koers van deze marken geleidelijk, zoodat zij in Februari '36 circa f 33.- per 100 R.M. noteerden. Zooals reeds gezegd werden deze marken voornamelijk gebruikt als z.g. reismarken. Ze konden echter ook opnieuw voor langere tijd in Duitschland worden belegd, b.v. voor het verstrekken van hypotheek op huizen en verder aankoop van bepaalde soorten effecten. Dit heeft het nadeel voor de kapitalisten, dat zij voor 5 of 10 jaren de beschikking over hun kapitaal kwijt zijn, doch aan de andere kant het voordeel, dat zij op een voordeelige manier aan marken komen, die zich in niets van andere marken onderscheiden en toch een behoorlijke rente afwerpen. Het bedrag, dat op deze manier opnieuw werd geïnvesteerd in Duitschland belooft ongeveer R.M. 1 milliard. Bovendien werden betrokken, te betalen. Vergunning hiertoe wordt door de Rijksbank gegeven aan de Deutsche exporteurs, indien zij kunnen aantonen, dat zij deze goederen anders niet zouden kunnen verkopen. Degene, die uit goedkope marken betalen, het overige deel moet in buitenlandse valuta worden betaald.

Van het oorspronkelijke bedrag in 1931, zijnde R.M. 6.3 milliard was per ultimo December 1935 nog een bedrag overgebleven van R.M. 1.6 milliard. Door de Deutsche debiteuren is dus terugbetaald in vier jaren tijds een bedrag van R.M. 4.7 milliard, waarvan circa R.M. 1 milliard opnieuw in Duitschland werd geïnvesteerd. Het overige deel werd voornamelijk gebruikt voor de z.g. reismarken.

Naar gelang van de schuld ontstaan bij de terugbetaling meerdere soorten z.g. Sperrmarken. De toepassingsmogelijkheden zijn weliswaar verschillend, hetgeen dan ook in de koers van deze marken tot uitdrukking komt, doch hebben alle hetzelfde doel, n.l. ten eerste te voorkomen dat er te veel buitenslandsch kapitaal zal worden teruggetrokken en ten tweede het goedkoper maken van de export. Konden oorspronkelijk de terugbetalingen alleen opnieuw in Duitschland worden belegd, later konden ze geheel of ten deele worden gebruikt voor het betalen van z.g. "Zusatz-Ausfuhr" (goederen, die anders niet door het buitenland zouden worden gekocht). De voornaamste soorten Sperrmarken zijn thans:

- Registermarken (ontstaan uit terugbetalingen van schulden aan buitenlandse bankiers)
- Crediet-sperrmarken (ontstaan uit terugbetalingen van schulden aan buitenlandse particulieren)
- Effecten-sperrmarken (ontstaan uit verkoop van effecten)
- Scripts (ontstaan uit gedeeltelijke betaling van rente)

Deze verschillende soorten van merken kunnen alle worden gebruikt om een gedeelte van in Duitsland gekochte goederen te betalen. Hoewel de Duitsche exporteurs van de Rijksbank toestemming moeten hebben om deze merken te ontvangen, wordt deze zoo goed als nooit geweigerd, aangezien het voor de Rijksbank onmogelijk is te controleeren of deze goederen anders niet aan het buitenland zouden worden geleverd.

Er bestaat nog een methode. De door de crisis in het buitenland laag genoteerde Deutsche effecten konden ook worden gebruikt om er een gedeelte van de export mede te betalen. Op deze manier kwamen de Deutsche debiteuren op een goedkope wijze van hun buitenlandsche schuld af en bevorderden tevens de export.

Ook uit het feit, dat de Deutsche importeurs hun goederen moeten betalen in Rijksmarken tot 40% boven de officieele koers als de buitenlandsche exporteurs merken willen ontvangen, blijkt dat de z.g. vrije rijksmark nog slechts een fictie is.

Daar een openlijke devaluatie van de rijksmark thans van weinig beteekenis zou zijn en psychologisch op groote tegenstand zou kunnen stuiten, zal de Deutsche Staat trachten zooveel mogelijk de bestaande bedekte inflatie te handhaven. Het hierdoor bereikte voordeel van in werkelijkheid vergrootte uitbuiting en gedeeltelijke vernietiging van het vasterentdragend kapitaal blijft bestaan, terwijl de propaganda op dezelfde voet kan worden voortgezet.

Verantwoording vrijwillige bijdragen 16 Maart - 28 April 1936:

Diversaan 65 c. Me. f 1.08 W.S. 30 c. Fl. Sch. 25 c. G. 25 c. Pr. 25 c.
 v/d L. 10 c. D.F. 10 c. L.H. 10 c. H.M. f 2.50 Z. f 1.- J.H. 45 c.
 v/d W. 10 c. H.G., W.Br., J.H. f 1.02 H.B. 75 c. T.P. 10 c. J.S. 20 c.
 H.W. f 1.- E.L. 25 c. R.L.W. 10 c. v.L. 5 c. Sch. 15 c. allen te A.
 Tj. K. te W. f 2.50 Gent f 1.- Haarlem f 5.- Blaricum f 0.70
 Antwerpen f 0.50
 Voor R.K.: B.V. te A. f 0.75

P. I. C. PERSDIENST VAN DE GROEP VAN INTERNATIONALE COMMUNISTEN

Deze persdienst verschijnt minstens éénmaal per maand.
 Stuur ons uw vrijwillige bijdrage.

Soc. Geschiedm. Inst. Amsterdam

DOELSTELLING:

De ontwikkeling van het kapitalisme voert tot steeds heviger crisissen, welke in steeds grooter werkloosheid en telkens diepere ontvrieching van het productieapparaat hun uitdrukking vinden, waardoor miljoenen arbeiders buiten de productie staan en aan de uit-hongering zijn prijsgegeven.
 De toenemende verarming en de steeds groeiende onzekerheid

van bestaan dwingen de arbeidersklasse den strijd voor de communistische productiewijze aan te binden. De groepen van Internationale Communisten waken de arbeiders in dezen strijd op, het beheer en de leiding van productie en distributie volgens algemeen geldende, maatschappelijke regels ZELF ter hand te nemen, om zoo DE ASSOCIATIE VAN VRIJE EN GELIJKE PRODUCTIECENTEN te verwezenlijken. De groepen van Internatio-

nale Communisten zien den wezenlijken vooruitgang der arbeidersbeweging in de ontwikkeling van het zelfbewust handelen der arbeiders in de klassenstrijd. Daarom plaatsen ze zich tegenover de leiders-politiek van de parlementaire partijen en van de vakbeweging en stellen de leuze: ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN! DE PRODUCTIE IN HANDEN VAN DE BEDRIJFS-ORGANISATIES!

ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN!
 DE PRODUCTIE IN HANDEN DER BEDRIJFSORGANISATIE'S!

Negende Jaargang No: 8.
 Mei 1936 No: 1.

ANARCHISTISCHE EN MARXISTISCHE WERELDBESCHOUWING

† In een bespreking van het bekende werkje van Joseph Dietzgen over "Het Wezen van de Menschelijke Hoofdarbeid" heeft M.A. Romers in "Bevrijding" Maart/April '36 eens grondig afgerekend met het marxisme; hij heeft het in zijn "wezenlijkste grondslagen" aangepakt, n.l. op het gebied der wereldbeschouwing. Als zoodanig is het tegelijk een kritiek op de marxistische maatschappij-beschouwing, op het historisch materialisme. We willen op deze kritiek nader ingaan, omdat het hierbij gaat om opvattingen, die we in meer of minder konsekwente vorm in de revolutionaire anti-marxistische arbeidersbeweging, in de anarchistische, syndicalistische en anarcho-communistische arbeidersbeweging, telkens weer terugvinden. En ook de religieuze stroomingen binnen de z.g. "marxistische" arbeidersbeweging (religieus-socialisten) putten hun argumenten uit dezelfde wapenkamer als M.A. Romers. Dezelfde criticus heeft zijn opvattingen breder uiteengezet in een brochure, in 1933 uitgegeven door de Bond van Religieuze Anarcho-Communisten (tegenwoordig B.A.S.), onder de titel: "De religieus-wijsgeerige grondslagen van het anarchisme". Bij onze besprekingen trekken we meteen deze brochure binnen de gezichtskring.

In de kritiek wordt dan vastgesteld, dat de marxistische wereldbeschouwing naïef en achterlijk is en bovendien de problemen, waar het feitelijk om gaat, ontzeilt. "De arbeider moet hogere eischen stellen". Feitelijk spreekt het voor onze criticus van zelf, dat de marxisten niet op de hoogte van hun tijd zijn, want het is hen niet om de "waarheid" te doen. Die lui beoordeelen een theorie alleen op haar "bruikbaarheid" om als wapen in de klassenstrijd te kunnen dienen, waarbij het waarheidsgehalte op de tweede plaats zinkt. De marxisten verdeelen daarom de wetenschap in burgerlijke en proletarische, terwijl onze criticus verklaart: "De heele opzet, om de wetenschap en de filosofie in "proletarische" en "burgerlijke" te blijven verdeelen, is fout".

We zullen niet ons heele zondenregister opsommen (we kunnen het er voorloopig mee doen!), maar we willen alleen nog aangeven, welke taak onze criticus aan de filosofie toewijst. Hij vraagt: "Wat is de taak van de filosofie in het menschelijk leven? Haar functie is de bewustwording, het streven naar steeds helderder bewustwording van het (van eigen) zijn." Dat is dus van het zijn in het algemeen en van de mensch in het bijzonder.